

10.11.2022

Lupatunnus
ML2018:0071
Tukes 4847/10.02.05/2022

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on kaivoslain (621/2011) perusteella 10.11.2022 hyväksynyt seuraavan malminetsintäluvan jatkoaikaa koskevan hakemuksen:

Hakija: AA Sakatti Mining Oy
Alueen nimi: Sahankangas
Lupatunnus: ML2018:0071
Alueen sijainti ja koko: Sodankylän kunta, 1312,22 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on menettävä.

Päätös on nähtävillä Tukesin kotisivulla osoitteessa: <https://tukes.fi/malminetsintaluvat-ja-valtaukset>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan ilmoituskanavilla.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai Heikki Puhakka puh. 050 428 5612

Kuulutettu 10.11.2022

Pidetään nähtävänä 19.12.2022 asti (Valitusajan päättymispäivä).

AA Sakatti Mining Oy
Tuohiaavantie 2
99600 SODANKYLÄ

PÄÄTÖS MALMINETSINTÄLUVAN VOIMASSAOLOAJAN JATKAMISESTA JA SITÄ KOSKEVA MÄÄRÄYS TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Hakija: AA Sakatti Mining Oy
Y-tunnus: 2436768-3
Suomi

Yhteystiedot: Tuohiaavantie 2
99600 SODANKYLÄ

Lisätietoja antaa:
Pertti Lamberg
pertti.lamberg@angloamerican.com
Puh: +358 16 642 368

Alueen nimi: Sahankangas
Alueen sijainti: Sodankylän kunta

Jatkoaikahakemus on tullut vireille 13.7.2018. Kaivosviranomaisen on tehnyt hakemustarkastuksen ja todennut hakemuksen täyttävän kaivoslain 34 §:n ja 61 §:n vaatimukset. Hakemuksen lupatunnus on ML2018:0071 ja kaivoslain 34 §:n mukainen etuoikeuspäivämäärä 13.7.2018.

Hakemuksen tarkoitus: Malminetsintä kaivoslain (621/2011) pykälien 5, 9 ja 32 tarkoittamalla tavalla.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) myöntää kaivoslain (621/2011) 61 §:n nojalla jatkoaikaa AA Sakatti Mining Oy:n malminetsintäluvalla nimeltä "Sahankangas" lupatunnuksella ML2018:0071. Tällä malminetsintäluvalla jatketaan valtausten KaivNro 8720/1-3 ja 8756/1, 5-9, 56-59, 62-63 voimassaoloa.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa (621/2011) säädetyt edellytykset täyttyvät eikä luvan voimassaolon jatkamiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Tässä malminetsintäluvapäätöksessä annetut tarkennetut tarpeelliset määräykset yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi perustuvat kaivoslain (621/2011) 51 §:ään.

Malminetsintäluvalla luvanhaltijalla on oikeus omalla ja toisen maalla tässä luvassa mainitulla alueella (malminetsintäalueella) tutkia geologisten muodostumien rakenteita ja koostumusta sekä tehdä muita kaivostoimintaa valmistelevia tutkimuksia ja muuta malminetsintää esiintymän paikallistamiseksi sekä sen laadun, laajuuden ja hyödyntämiskelpoisuuden selvittämiseksi sen mukaan kuin tässä malminetsintäluvassa

tarkemmin määrätään. Malminetsintälupa ei oikeuta esiintymän hyödyntämiseen.

Päätöksen voimassaolo

Malminetsintäluvan voimassaoloa jatketaan tällä päätöksellä enintään kolme (3) vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Hakija on hakenut malminetsintälupaa kaivoslain (621/2011) 34 §:n mukaisesti. Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika luvan voimassaolon jatkamiselle. Mikäli luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa sen voimassaoloaikana tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta (Kaivoslaki 621/2011, 61 §, 66 §, 67 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain (621/2011) 168.1 §:n mukaisesti malminetsintälupaan perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja lupapäätöksessä määrätty velvoitteet on suoritettu. Kaivosviranomaisen voi kuitenkin kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla antaa päätöksen täytäntöönpanomääräyksen perustellusta syystä hakijan pyynnöstä, jolloin luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen.

Jos asianomaisen toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

AA Sakatti Mining Oy on 16.12.2021 pyytänyt päätöksen täytäntöönpanomääräystä kaivoslain 169 §:n mukaisesti ja perustellut hakemuksessaan täytäntöönpanomääräyksen tarpeen.

Tukes määrää kaivoslain (621/2011) 169 §:n nojalla, että tämän lupapäätöksen lupamääräyksessä 1 kuvattuihin yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä annettuja lupamääräyksiä noudattaen.

Tutkimustoimenpiteet (lupamääräys 1) voidaan kuitenkin aloittaa vasta, kun malminetsintäluvan ML2018:0071 jatkoaikapäätöksessä määrätty yksilöity vakuus, ja muut edellytetyt velvoitteet on suoritettu. Toimet on suoritettava tässä malminetsintäluvan jatkoaikapäätöksessä annettuja lupamääräyksiä noudattaen. Luvan haltija voi tämän lisäksi ryhtyä myös sellaisiin malminetsintätutkimuksiin, joihin ei kaivoslain (621/2011) 7 ja 9 §:n nojalla vaadita malminetsintälupaa.

Luvan haltijan tulee huolehtia, että malminetsintätoita suorittava henkilöstö ja urakoitsijat ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Malminetsintäalueen tiedot

Pinta-ala: 1312,22 ha
Alueen nimi: Sahankangas
Sijainti: Sodankylä
Alueen tarkempi sijainti ja rajat ilmenevät tähän päätökseen liitetystä lupakartasta (Liite 1).

Alueesta tarkemmin

Lupa-alue sijaitsee liitekartan osoittamalla paikalla Sodankylän kunnassa, Sattasen ja Kersilön kylän välisellä alueella. Alueella on ollut voimassa valtauksia (KaivNro 8720/1-3 ja 8756/1, 5-9, 56-59, 62-63) vuosina 2013–2018. Malminetsintäalueella on voimassa Lokka-Koitelainen osayleiskaava. Osayleiskaavassa alueeseen kohdistuvat kaavamerkinnot: vesialue (W), maa- ja metsätalousalue (MT) ja maankamaran aineiden ottoalueeksi (EO). Lisäksi osa alueesta sijaitsee Kelujärvi-Rajala osayleiskaava-alueella, jossa alue on merkitty metsä- ja porotalousvaltaiseksi alueeksi sekä maankamaran aineiden ottoalueeksi (EO). Lisäksi alueelle on merkitty pv-2 merkinnällä pohjavesialue. Malminetsintäalue ei sijaitse suojelualueella, suojeluohjelma-alueella tai maisema-alueella. Lupa-alueella, alueella sijaitsee Ahvenjärvenkankaan pohjavesialue, joka kuuluu muu pohjavesialue -luokkaan (luokka 2). Alue sijaitsee Sattasniemen paliskunnan poronhoitoalueella.

Otaksuma mineraaleista

Alueella suoritettuihin tutkimuksiin ja alueen geoinformaatioon perustuen hakija otaksuu alueella olevan nikkeliä (Ni), kuparia (Cu) sekä jalometalleja.

Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset lupamääräykset (velvoitteet ja rajoitukset)

1. Määräys malminetsintätutkimusten sallituista ajankohdista ja menetelmistä, sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista

Tämän malminetsintäluvan nojalla on sallittua suorittaa seuraavia malminetsintätoimenpiteitä ja soveltaa seuraavia malminetsintämenetelmiä:

1. Geofysikaaliset ja geokemialliset tai vaikutuksiltaan niihin verrattavat tutkimusmenetelmät
2. Koneellisesti tehtävät maaperä- ja kallioperänäytteenotto (moreeni-, ura- ja pistenäytteet, kairaus)

Perustelut: Hakija on esittänyt hakemuksessaan nämä menetelmät ja kaivosviranomaisen arvioi ne tarpeelliseksi, jotta alueen mineraalipotentiali saadaan tehokkaasti tutkittua. Jotta mahdolliselle jatkoluvalle edellytetty vaade tehokkaasta malminetsinnästä toteutuu, tässä lupamääräyksessä tarkoitettujen toimenpiteiden tulee olla pääosin suoritettuina.

2. Määräys tutkimustöistä ja -tuloksista koskevasta selvitysvastuusta

Malminetsintäluvan haltijan on vuosittain toimitettava kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Tutkimustöistä ja -tuloksista koskevaan vuosittaiseen selvitykseen on sisällytettävä: käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät, yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja pääasialliset tulokset. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta. Kunkin kalenterivuoden tutkimustöistä ja -tuloksista on raportoitava seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä, ellei toisin ohjeisteta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 14 § ja, VNä

kaivostoiminnasta (391/2012) 4 §.

3. Määräys jälkitoimenpiteiden ajankohdasta ja ilmoittamisesta kaivosviranomaiselle

Kun malminetsintälupa on rauennut osittain, kokonaan tai peruutettu, malminetsintäluvan haltijan on raukeavilta alueilta;

1) välittömästi saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Malminetsintäluvan haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on lisäksi tehtävä erityisellä poronhoitoalueella asianomaiselle Sattasniemen paliskunnalle. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

2) kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja kirjallinen esitys edustavasta otoksesta kairasydämiä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita tarkemmin raportoinnin muodosta. Ohje löytyy Tukesin internet-sivuilta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011), 15 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012), 5 §.

4. Määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta

Malminetsintäluvan haltija on velvollinen huolehtimaan maa- ja kiviainesjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

Malminetsinnästä tässä luvassa myönnettyillä menetelmillä ei synny kaivannaisjätettä (lupamääräys 1, menetelmät 1–2).

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 13 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 3 §.

5. Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koskien malminetsintäalueen maastotöitä ja rakennelmia

Malminetsintäluvan haltijan on hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava kirjallisesti malminetsintäalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille (sekä näihin rinnastettaville, Kaivoslaki 5.2 §) ja muille oikeudenhaltijoille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on lisäksi tehtävä asianomaiselle Sattasniemen paliskunnalle. Malminetsintäluvan haltijan on lisäksi ilmoitettava maastotöistä toimialallaan yleistä etua valvovalle viranomaisille:

- Tukesille
- Lapin Ely-keskuksen ympäristövastuualueelle
- Metsähallitukselle

- Mikäli lupa-alueelta löydetään tutkimusten yhteydessä muinaismuistolaissa tarkoitettuja kohteita, tulee luvanhaltijan toimia siten kuin muinaismuistolaissa todetaan ja ilmoittaa löydöksistä viipymättä Museovirastoon tai alueelliselle vastuumuseolle (Lapin maakuntamuseo).

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 12 § ja VNa kaivostoiminnasta (391/2012) 2 §.

6. Määräys malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta

Kaivosviranomaisen ei näe malminetsintäalueen pienentämisen aikataululle olevan tarvetta, tutkimuksia voidaan pitää perusteltuna koko ML2018:0071 alueelle (Liite 1). Jos luvan haltija haluaa pienentää voimassa olevaa malminetsintälupaa tai luopua siitä kokonaan, tulee luvan haltijan tehdä ilmoitus joko osittaisesta tai koko malminetsintäalueen raukeamisesta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 §, 51, 67 §). Otettaessa huomioon tutkimussuunnitelma ja sen perustelut, sekä seikka, että kyseessä on vaiheittain etenevä tutkimustoiminta, voidaan tutkimuksia pitää perusteltuna koko alueelle.

7. Määräys vakuuden asettamisesta

Tässä malminetsintäluvassa ML2018:0071 määrätään lupakohtainen 2500 euron suuruinen vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitetun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten. Tässä malminetsintäluvassa määrätty vakuus on asetettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi, luvanhaltijan malminetsinnästä mahdollisesti aiheutuvaa vahinkoa, haittaa tai muuta kaivoslaissa mainittua velvoitetta varten pankkiin avatulle vakuustalletustilille. Kaivoslain 73 §:ssä tarkoitettu luvan siirto ei vapauta vakuutta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 107, 109, 110 ja 111 §. Vakuus asetetaan kaivosviranomaisen arvion perusteella, joka perustuu malminetsintäalueilla suoritetun valvontatyön kautta saatuihin havaintoihin. Valvontahavaintojen perusteella tyypillisimpien malminetsintäalueilla sattuvan vahingon suuruusluokka on linjassa tässä luvassa määrätyn vakuuden kanssa. Kaivosviranomaisen on arvioinut toiminnan laatua ja laajuutta (lupamääräys 1), toiminta-alueen erityispiirteitä, sekä luvassa säädettyjä velvoitteita lupamääräykset huomioiden ja päätynyt määrättyyn vakuuteen. Luvassa sallitut geofysikaaliset- ja geokemialliset tutkimusmenetelmät tai maaperä- ja kallioperänäytteenotto eivät aiheuteta merkittävää vahinkoa ympäristölle tai luonnolle, kun tutkimustyö suoritetaan lupamääräyksiä noudattaen. Malminetsinnästä johtuvia tyypillisiä maanomistajalle aiheutuvia vahinkoja ovat lähinnä yksittäiset puustovahingot. Luvassa on kielletty luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen lajien vahingoittaminen tai vaarantaminen. Mikäli alueella on sellaisia, niitä varten on annettu tarkat rajoitukset. Lähtökohtaisesti luvanhaltijan urakoitsijoilla on erillinen vastuuvakuutus tutkimustoimissa aiheutuneita ennakoimattomia vahinkoja varten. Kaivosviranomaisen harkitsee luvan siirron tai muuttamisen yhteydessä, onko vakuuden suuruutta tarkistettava.

8. Määräykset malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kaivoslaissa (621/2011) kiellettyä seurausta

Malminetsintä sekä malminetsintäalueella liikkuminen ja muu alueen käyttö on rajoitettava tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta eikä merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa. Luonnonolosuhteilla tarkoitetaan alueen pohja- ja pintavesioloja, lämpö- ja kosteusoloja sekä kasvien kasvupaikkatekijöitä.

Tämän päätöksen liitteessä 1 tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta toiminnan kannalta välttämättömään liikkumiseen ei tarvita erillistä maastoliikennelupaa. Tutkimustyön kannalta välttämättömiin kairaustoimenpiteisiin saa käyttää alueen vettä, mutta jos kairauksessa käytettävän veden määrä ylittää 100m³/vrk, on toimittava siten kuin vesilain (587/2011) 2. luvun 15 §:ssä todetaan. Tutkimustöitä tehtäessä on otettava aina huomioon ympäristönsuojelulain (527/2014) 17§:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto. Alueella olevat lähteet ja mahdolliset vedenottamoiden paikat tulee huomioida tutkimustoiminnassa asiallisin suojavyöhykkein. Pohjavesialueilla ei saa säilyttää poltto- tai voiteluaineita eikä niitä käyttäviä laitteistoja. Pohjavesialueella ei saa tehdä kaivinkoneavusteista etsintätöitä. Malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, eikä merkittävää maisemallista haittaa.

Malminetsintäluvan haltijan on kairauksen päätyttyä tulpattava kairareitit teräksisen maakairausputken paikalleen jäädessä mansettitulpalla pohjaveden maanpinnalle nousun estämiseksi. Kairaputket on katkaistava noin 0,10–0,20m pituuteen läheltä maanpintaa, kairaputken päät on peitettävä metallisella suojahatulla ja merkittävä selvästi huomiovarillisin puupaaluin, joissa on kairauspaikan tunnisteet ja heijastin. Kairakohteiden jätehuolto sekä siistiminen on tehtävä välittömästi töiden loputtua kohteella.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 ja 15 §. Malminetsintäluvan haltijan on luovuttuaan malminetsintäalupa-alueesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava malminetsintäalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan.

9. Määräykset yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista

Hakemukseen saatujen lausuntojen perusteella malminetsintäalupa-alueelta ei ole tullut tietoon sellaisia ympäristö- tai luontoarvoja, jotka olisivat esteenä malminetsintäluvan myöntämiselle. Alueella ei ole Natura 2000-verkoston kohteita, eikä valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita.

Lupa-alueella sijaitsee luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen kasvi/sammallajien esiintymiä. Uhanalaiset ja rauhoitetut lajit tulee huomioida tutkimustoimintaa suunniteltaessa asianmukaisin suojavyöhykkein niin, ettei toiminta vahingoita tai vaaranna esiintymiä. Luvan haltijan tulee tarvittaessa tarkistaa lajitiedot Lapin Ely-keskuksen lausunnossa mainitulla tavalla. Rauhoitetun lajin hävittäminen on luonnonsuojelulain 42 §:n 2 momentin mukaan kiellettyä, ellei suojelusta poikkeamiseen ole saatu asianmukaista lupaa ELY-keskukselta (Isl 49 3 mom). Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi uhanalaiset ja alueellisesti uhanalaiset lajit tulee ottaa

huomioon malminetsinnässä niin, ettei niitä vaaranneta. Vaikka silmälläpidettävien lajien turvaaminen on vapaaehtoista, eikä silmälläpidettävät lajit täytä varsinaisen uhanalaisuuden kriteerejä, silmälläpidettävien lajien esiintymien vahingoittamista tulee välttää tutkimuksissa.

Malminetsintäluvan haltijan tulee esittää hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista tarkka tutkimussuunnitelma toimenpiteineen ja sijaintitietoineen Tukesille. Lisäksi tutkimussuunnitelma tulee toimittaa tiedoksi Metsähallitukselle ja Lapin Ely-keskukselle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki (621/2011) 11 § ja 12 §, VNa (391/2012) 2 §. Tutkimussuunnitelman esittämisvelvollisuudella varmistetaan, että toimenpiteisiin voidaan tarvittaessa valvonnallisesti puuttua. Samalla Tukesin on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia lisämääräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Vaikka tässä malminetsintäluvassa sallitut tutkimusmenetelmät eivät vaikuta laajasti ympäristöön, malminetsintäluvan haltijan on oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää. Siirtyminen lupa-alueelle, ja lupa-alueella liikkuminen sulanmaan aikana on pyrittävä suunnittelemaan niin, että olemassa olevia uria ja luontaisia aukkopaikkoja käytetään mahdollisimman paljon hyväksi. Kosteikkoalueilla liikkumista tulee välttää sulanmaan aikana.

Malminetsintäluvan haltijan on rajoitettava malminetsintä ja muu malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Toimenpiteet on suunniteltava siten, että niistä ei aiheudu kohtuudella vältettävissä olevaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle;
- 2) olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;
- 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista;
- 5) merkittävää maisemallista haittaa.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 11 § ään.

10. Määräys malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksuajankodasta

Alueella on ollut voimassa vanhan kaivoslain (503/1965) mukaiset valtaukset viisi (5) vuotta. Tämä päätös jatkaa malminetsintäluvan voimassaoloa kolme (3) vuotta. Malminetsintäluvan haltijan on maksettava malminetsintä alueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille luvan voimassaoloajan kahdelta ensimmäiseltä vuodelta vuotuista korvausta 30 euroa hehtaarilta ja kolmannelta vuodelta 40 euroa hehtaarilta. Malminetsintäalueesta lasketaan kokonaispinta-ala, ja jokaisen kiinteistön tai muiden rekisteriyksiköiden osalta pinta-ala vähintään 0,1 hehtaarin tarkkuudella.

Malminetsintäkorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun malminetsintälupa on tullut lainvoimaiseksi. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava vastaavana ajankohtana. Luvan haltijan on ilmoitettava malminetsintäkorvauksen kokonaissuorituksesta kirjallisesti kaivosviranomaiselle, kun velvollisuus on täytetty.

Mikäli malminetsintäaluetta kuitenkin pienennetään osittaisella raukeamisella ennen varsinaisen päätöksen maksuajankohtaa (lainvoimaisuus päivämäärä), määräytyy maksu raukeamispäätöksen lainvoimaisuus päivämääränä voimaan jäävän alueen pinta-alan mukaisesti.

Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 99 §:ään, jossa säädetään malminetsintäkorvauksen suuruudesta ja maksutavasta, sekä 51 § ja 67 §:ään, jossa säädetään malminetsintäluvan raukeamisesta.

11. Määräys vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella

Malminetsintäluvan haltijan on korvattava malminetsintäalueella tapahtuvasta kaivoslakiin (621/2011) perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Määräys perustuu kaivoslain (621/2011) 103 §:ään, jossa säädetään vahinkojen ja haittojen korvaamisesta malminetsintäalueella.

12. Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella

Lupa-alue sijoittuu Sattasniemen paliskunnan alueelle. Malminetsintätutkimukset on sovitettava alueella toimivan paliskunnan kanssa siten, ettei niistä aiheudu kohtuutonta haittaa poronhoidolle. Malminetsintäluvan haltijan on ilmoitettava Sattasniemen paliskunnalle tutkimustoista ja niiden aikataulusta, sekä muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista. Tutkimustoiminnasta on oltava yhteydessä myös Kaaretkosken tokkakuntaan sekä muihin alueella poronhoitoa harjoittaville tahoille. Malminetsintäluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaita ja käytettävä valmiita veräjiä kulkemiseen.

Perustelut: Määräys perustuu Poronhoitolain (848/1990) 2§:ään ja kaivoslain (621/2011) 51 §:ään. Edellä mainituilla toimenpiteillä ehkäistään malminetsinnästä poronhoidolle aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella.

Hakemuksen käsittely

Jatkoaikahakemus: AA Sakatti Mining Oy	13.7.2018
Täytäntöönpanohakemus: AA Sakatti Mining Oy	16.12.2021
Kuulutus jatkoaikahakemuksesta: Tukes	9.5.2022
Lausuntopyyntö: Tukes	9.5.2022
Hakemuksen muutos: AA Sakatti Mining Oy (uusi rajaus)	13.5.2022
Täytäntöönpanohakemuksen kuulutus ja lausuntopyyntö	23.9.2022
Jatkoaikapäätös: Tukes	10.11.2022

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Tukes on tiedottanut jatkoaikahakemuksesta 9.5.2022 kuuluttamalla siitä 37 päivän ajan Tukesin internet-sivuilla, sekä Sodankylän kunnan ilmoituskanavissa. Hakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla 15.6.2022 saakka.

Tukes on tiedottanut täytäntöönpanohakemuksesta 23.9.2022 kuuluttamalla siitä 37 päivän ajan Tukesin Rovaniemen toimipisteen, sekä Sodankylän kunnan ilmoitustaululla. Täytäntöönpanohakemus on ollut nähtävillä myös Tukesin internet-sivuilla. Hakemus on ollut nähtävillä 31.10.2022 saakka.

Asianosaisia maanomistajia on tiedotettu hakemuksesta kirjeitse sekä lehti-ilmoituksella (Lapin Kansa).

Lausunnot ja mielipiteet on pyydetty toimitettavaksi jatkoaikahakemuksen osalta viimeistään 15.6.2022, ja täytäntöönpanohakemuksen osalta 31.10.2022. Tämän päivämääränkin jälkeen toimitetut lausunnot ja mielipiteet on otettu ratkaisussa huomioon.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty Sodankylän kunnalle 9.5.2022. Sodankylän kunta antoi lausunnon 11.6.2022 (Liite 4).
- 2) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty Lapin Ely-Keskukselle 9.5.2022. Lapin Ely-keskus antoi lausunnon jatkoaikahakemuksesta 10.5.2022 ja täytäntöönpanohakemuksesta 4.10.2022 (Liite 5).
- 3) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty Metsähallitukselle 9.5.2022. Metsähallitus antoi lausunnon jatkoaikahakemuksesta 31.5.2022 ja täytäntöönpanohakemuksesta 4.10.2022 (Liite 6).
- 4) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty Lapin Maakuntamuseolle 9.5.2022. Lapin Maakuntamuseo antoi lausunnon jatkoaikahakemuksesta 17.5.2022 ja täytäntöönpanohakemuksesta 19.10.2022 (Liite 7).
- 5) Tukesin lausuntopyyntö on lähetetty Sattasniemen paliskunnalle 9.5.2022. Sattasniemen paliskunta antoi lausunnon 16.6.2022 (Liite 8).

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta esitettiin 1 mielipide ja 2 muistutusta. Täytäntöönpanohakemuksen johdosta esitettiin yksi mielipide.

Henkilötietoihin sovelletaan tietosuojalakia (1050/2018) ja EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (GDPR).

Hakijan vastine

Hakijalta ei pyydetty selitystä.

Tukesin kannanotto mielipiteissä, muistutuksissa ja lausunnoissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa esitetyt asiat on otettu huomioon lupapäätöksessä lupamääräyksin. Mielipiteen johdosta kaivosviranomaisen vastaa seuraavasti:

Kaivoslain 45 §:n mukaisesti malminetsintälupa myönnetään, mikäli kaivoslain edellytykset luvan myöntämiselle täyttyvät, eikä luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä. Mielipiteessä ei esitetä sellaisia seikkoja, joiden johdosta malminetsintälupahakemus olisi hylättävä. Malminetsintäluvan nojalla luvan haltijalla on oikeus tehdä lupa-alueella malminetsintää tässä malminetsintäluvassa sallituin menetelmin noudattaen lupamääräyksiä.

Mielipiteen esittäjä lausuu yhteisenä mielipiteenään, että kyseiset kuulutetut lausuntopyyntöasiakirjat ovat hallintolain ja kaivoslainvastaisesti oleellisen puutteellisia eivätkä täytä lausuntopyyntöasiakirjalle asetettuja vaatimuksia luotettaviin selvityksiin perustuvien tietojen antamisesta asianosaisille, osallisyhteisöille sekä lausunnonantajaviranomaisille lausuntojen antamista varten. Lisäksi mielipiteen esittäjä esittää, että Tukesin on tehtävä hallintolain 50 §:n mukainen päätös poistaa kuuluttamansa riittämättömiin selvityksiin perustuvat lausuntopyyntöasiakirjat.

Yleisesti kaivosviranomaisen toteaa, että kaivosviranomaisen saausein samalta taholta samansisältöisen mielipiteen tai valituksen, jonka sisältämät väitteet hakemusten tai päätösten puutteellisuudesta tai virheellisestä kuulemismenettelystä on katsottu olevan perusteettomia lukuisissa eri oikeusasteita läpi käyneissä muutoksenhakutapauksissa. Mielipiteessä esitettyihin asioihin on otettu kantaa jo useita kertoja, sekä kaivosviranomaisen, että eri oikeusasteiden päätöksissä.

Mielipiteen esittäjä esittää, että Tukesin olisi tehtävä hallintolain 50 §:n mukainen päätös poistaa kuuluttamansa riittämättömiin selvityksiin perustuvat lausuntopyyntöasiakirjat. Kaivosviranomaisen toteaa, että hallintolain (434/2003) 50 § koskee päätöksessä olevan asiavirheen korjaamista. Kaivosviranomaisen ei voi korjata päätöstä kesken kuulemismenettelyn, ennen kuin päätöstä on edes annettu.

Muilta osin kaivosviranomaisen toteaa, että hakemus on tarkastettu sen saavuttua 13.7.2018 ja sen on todettu sisältävän kaivoslain 34 §:n ja 61 §:n mukaiset tiedot. Lisäksi hakemus sisältää Valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 12 (kohdat 1–9) ja 13 (kohdat 1–4) pykälissä edellytetyt tiedot. Tämä on todettavissa hakijan toimittamasta hakemuslomakkeesta, joka löytyy Tukesin internet sivuilta. Malminetsintälupahakemus ei tule vireille, jos hakemustarkastuksessa todetaan, että hakemus ei täytä kaivoslain 34 §:n vaatimuksia. Tällöin hakijalle varataan mahdollisuus täydentää hakemustaan hallintolain (434/2003) mukaisesti.

Malminetsintälupahakemuksen kuuluttamisesta säädetään kaivoslain 40 §:ssä. Kuulutusiakirjan sisällöstä säädetään VNa kaivostoiminnasta 391/2012 26 §ssä. ML2018:0071 hakemuksen kuulutuksessa käytetty kuulutusasiakirja sisältää asetuksen 26 §:n mukaiset tiedot, lisäksi kuulutusasiakirjan liitteenä on ollut hakijan toimittama hakemuslomake ja kaivosviranomaisen laatima kartta. Kuulemisiakirjat liitteineen ovat siis kaivoslain mukaiset.

Kuulemisiakirjassa ei tarvitse selostaa muita hankekokonaisuuteen kuuluvia lupa-alueita, hankealueen asianosaisia, saati antaa määräyksiä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisia määräyksiä tai vakuuden määrittämisperusteita. Kyse on hakemuksen kuuluttamisesta, jossa toimitaan kaivoslain 40 §:n mukaisesti. Hakemuskulutuksessa ei anneta minkäänlaisia lupamääräyksiä, vaan lupamääräykset annetaan malminetsintälupapäätöksessä.

Kuulutuksesta tiedotetaan asianosaisia maanomistajia kaivoslaissa säädetyllä tavalla. Tiedotus tehdään aina kaivoslain 40 §:n 1–3 momentin mukaisesti:

Lupaviranomaisen on annettava malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdantalupaa koskeva hakemus tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa. Tieto kuulutuksesta on julkaistava myös toiminnan vaikutusalueen kunnissa noudattaen, mitä kuntalain (410/2015) 108 §:ssä säädetään. Lupaviranomaisen on tiedotettava kuulutuksen julkaisemisesta ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä, jollei asian merkitys ole vähäinen tai jos julkaiseminen on muutoin ilmeisen tarpeetonta. Lupaviranomaisen on annettava kuulutuksesta erikseen tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Kuulutuksesta on käytävä ilmi, mitä menettelyä muistutuksia tehtäessä ja mielipiteitä ilmaistaessa on noudatettava. Kuulutus ja hakemusasiakirjat on pidettävä nähtävillä vähintään 30 päivän ajan lupaviranomaisen verkkosivuilla.

Yhteisen alueen järjestäytymättömälle osakaskunnalle lupaviranomainen voi antaa hakemuksen tiedoksi yhteisäluelain (758/1989) 26 §:n estämättä julkisella kuulutuksella noudattaen mitä 1 momentissa säädetään. Jos hakemus koskee osakkaiden oikeutta muutoin kuin vähäisessä määrin, lupaviranomaisen on tiedotettava kuulutuksen julkaisemisesta ainakin yhdessä toiminnan vaikutusalueella yleisesti leviävässä sanomalehdessä.

ML2018:0071-jatkoaikahakemuksen kuulutuksesta on julkaistu tieto Lapin Kansa-lehdessä kuulutuspäivänä 7.5.2020 ja hakemusalueen maanomistajille, sekä hakemusalueella sijaitsevien yhteisten alueiden (Moskuvaaran yhteiset vesialueet) yhteyshenkilöille on lähetetty tieto hakemuksen kuulutuksesta kirjeitse.

Kuulemisvaiheessa ei anneta määräyksiä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi, vaan ne annetaan malminetsintälupapäätöksessä. Annettavat lupamääräykset perustuvat kaivoslain 51 §:ään, jossa säädetään malminetsintäluvassa annettavista yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisista määräyksistä, joita ovat:

- 1) malminetsintätutkimusten ajankohdista ja menetelmistä sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista;
- 2) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella;
- 3) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten asemaa alkuperäkansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia kolttala-alueella;
- 4) tutkimustöitä ja -tuloksia koskevasta selvitysvelvollisuudesta;
- 5) jälkitoimenpiteistä ja ajankohdasta, jolloin jälkitoimenpiteitä koskeva ilmoitus on viimeistään tehtävä;
- 6) kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta ja sen noudattamisesta;
- 7) velvollisuudesta ilmoittaa tutkimustöistä asianomaiselle toimialallaan yleistä etua valvovalle viranomaiselle;
- 8) malminetsintäalueen koon pienentämisen aikataulusta;
- 9) vakuudesta 10 luvun mukaisesti;
- 10) muista malminetsintää ja malminetsintäalueen käyttöä koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu tässä laissa kiellettyä seurausta;
- 11) muista yleisen ja yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja luvan edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

Nämä määräykset on annettu tässä lupapäätöksessä: Lupamääräykset 1–12.

Hakemusmateriaalit on julkisesti kuulutettu ja hakemusmateriaaleissa olevat tiedot voidaan todeta mm. Tukesin nettisivuilla olevasta materiaalista.

Mielipiteen esittäjä viittaa tietojen antamisveloitteen osalta Århusin sopimuksen sisältämiin velvoitteisiin. Pohjois-Suomen Hallinto-oikeus on eräässä valitusasiassa esimerkiksi todennut (PsHaO päätösnumero 16/0047/1, Dnro 11163/14/7203), että *siltä osin kun valittaja on vedonnut tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa*

tehtyyn yleissopimukseen (Århusin sopimus), yleissopimuksen oikeusturvajärjestelmän on yleisesti katsottu toteutuvan Suomessa sekä perustuslain säännöksillä ja hallintomenettelyä koskevilla säännöksillä, joita edellä lausuttu huomioon ottaen on nyt kysymyksessä olevan hakemuksen käsittelyn yhteydessä noudatettu.

Myös nyt kyseessä olevan malminetsintäluvan jatkoaikahakemuksen kuulemismenettelyissä on noudatettu kaikilta osin kaivoslaissa määrättyjä velvoitteita. Hakemuksen kuulemismenettelyt ovat kaivosviranomaisessa vakiintuneita menettelyitä, jotka tehdään aina samaa toimintakaavaa ja voimassa olevaa lainsäädäntöä noudattaen, ja ne on katsottu useissa muutoksenhakutapauksissa riittäviksi ja lain mukaisiksi.

Mielipide täytöntöönpanohakemuksesta

Sama taho esitti mielipiteen myös täytöntöönpanohakemuksesta, jossa se viittaa pääosin 15.6.2022 jatkoaikahakemukseen jättämäänsä mielipiteeseen, jossa esitettyihin asioihin on vastattu edellä. Täytöntöönpanohakemuksen kuulutukseen ja hakemuksen käsittelyyn sovelletaan, mitä kaivoslain (621/2011) 37–40 ja 42 §:ssä säädetään lupahakemuksen käsittelystä. Jatkoaikahakemuksen ja täytöntöönpanohakemuksen käsittelyn vaiheet käyvät ilmi tämän malminetsintälupapäätöksen "hakemuksen käsittely" -osiosta. Kaivosviranomaisen toteaa, että jatkoaikahakemus ja hakemus päätöksen täytöntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta on käsitelty kaivoslain (621/2011) edellyttämällä tavalla.

Mielipiteen esittäjä lausuu kantanaan, että hakijan hankekokonaisuus tulisi selvittää kokonaisuutena. Kaivoslaki ei kuitenkaan edellytä, että malminetsintäluvan hakijan tulisi selostaa hakemuksessaan muita samalla alueella sijaitsevia lupa-alueita tai arvioida niiden yhteisvaikutuksia. Malminetsintä tässä luvassa sallituilla menetelmillä ei ole vaikutuksiltaan sellaista, että sillä olisi merkittäviä vaikutuksia vesistöille, suoekologialle tai alueen luontoarvoille. Malminetsintälupahakemuksista pyydetään aina lausunnot alueen luonnonsuojelusta vastaavilta viranomaisilta, jotka tuovat lausunnoissaan esille aluekohtaisesti huomioitavat seikat, joilla vähennetään esimerkiksi alueen eläimille ja uhanalaisille kasvilajeille aiheutuvia vaikutuksia.

Mielipiteen esittäjän mukaan AA Sakatti Mining Oy on paloitellut hakemuksensa erillisiin lupahakemuksiin, jotta hankekokonaisuuden yhteisiä vaikutuksia tarvitsisi selvittää. Mielipiteen esittäjä havainnollistaa asiaa karttakuvalla, jossa on turkoosilla värillä rajattuja alueita korostettuna. Kaivosviranomaisen toteaa, että kyseisessä karttakuvassa esitetään AA Sakatti Mining Oy:n vanhan kaivoslain aikaisia valtausalueita. Vanhan kaivoslain (503/1965) mukaisesti maksimi valtausalueen koko oli 1km². Kuitenkin hakija sai hakea halutessaan useita alueita vierekkäin, näin ollen valtausaluekokonaisuudet saattoivat olla hyvinkin laajoja aluekokonaisuuksia, sisältäen jopa useita kymmeniä 1 km²:n valtausalueblokkeja vierekkäin. Näitä alueita on yhä nähtävillä kaivosviranomaisen karttapalvelussa. Uudessa kaivoslaissa tuo yhden lupa-alueen kokorajoitus on poistettu eikä tutkimusalueen kokoa ole varsinaisesti rajoitettu. Keskimääräinen malminetsintälupa-alueen koko Suomessa on yleisesti noin 800 ha, vaihteluvälin ollessa noin 2 – 12 000 ha. Mielipiteen esittäjän mainitsema Aluehallintoviraston käsittelyssä oleva vesilain mukainen lupa-asia ei liity nyt käsiteltävänä olevaan malminetsintäluvan jatkoaikahakemukseen.

Lupa-alueella on harjoitettu malminetsintää jo useamman vuoden ajan, kaivosviranomaisen tietoon ei ole tullut sellaisia seikkoja, joiden vuoksi jatkoaikahakemus tai hakemus päätöksen täytöntöönpanemiseksi muutoksenhausta huolimatta olisi hylättävä. AA Sakatti Mining Oy on täytöntöönpanohakemuksessaan perustellut täytöntöönpanon tarvetta kaivoslain (621/2011) 169 §:n edellyttämällä tavalla. Tutkimukset alueella jatkuvat laadultaan ja laajuudeltaan jatkuvat aiempaa lupavaihetta vastaavina, eikä päätöksen täytöntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Mielipiteen esittäjä ei mielipiteessään esitä sellaisia kaivoslakiin perustuvia seikkoja, joiden vuoksi jatkoaikahakemus tai päätöksen täytöntöönpanohakemus olisi syytä hylätä.

Tiedoksi luvan haltijalle

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa säädetään, sovelletaan kaivoslain mukaista lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin tämän lain mukaan toimittaessa muun muassa; luonnonsuojelulakia (1096/1996), ympäristönsuojelulakia (257/2014), erämaalakia (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), vesilakia (587/2011), poronhoitolakia (848/1990), säteilylakia (592/1991), ydinenergialakia (990/1987), muinaismuistolakia (295/1963), maastoliikennelakia (1710/1995) ja patoturvallisuuslakia (494/2009). Malminetsintäluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastossa liikkuminen

Maastoliikennelain (1710/1995) 4.1 §:n ja 4.2 §:n 9-kohdan mukaan kaivoslaissa (621/2011) tarkoitetulla malminetsintäalueella ja 30 metrin etäisyydellä sen rajasta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla liikkuminen ei edellytä maanomistajan tai haltijan lupaa, kun kyse on asianomaisessa malminetsintäluvassa tai kaivosluvassa tarkoitetun toiminnan kannalta välttämättömästä liikkumisesta. Viitaten lupamääräykseen 9, malminetsintäluvan haltija veloitetaan rajoittamaan malminetsintä ja malminetsintäalueen käyttö tutkimustyön kannalta välttämättömiin toimenpiteisiin. Malminetsinnästä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa. Aiheutetut vahingot on korvattava maanomistajalle.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Malminetsintäluvan haltijan on kaivoslain (621/2011) 69 §:n mukaan haettava malminetsintäluvan muuttamista, jos tutkimussuunnitelmaa muutetaan tai täydennetään siten, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Luvanhaltija voi lisäksi hakea malminetsintäluvan muuttamista lupamääräysten tarkistamiseksi, kun luvan mukaista toimintaa on tarpeen muuttaa.

Kaivosviranomaisen on kaivoslain (621/2011) 67 §:n mukaan päätettävä, että malminetsintälupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Malminetsintälupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Mikäli luvan voimassaoloa halutaan jatkaa kaivoslain (621/2011) 61 §:n mukaisesti, tulee hakemus malminetsintäluvan voimassaolon jatkamiseksi toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen luvan voimassaolon päättymistä. (VnA kaivostoiminnasta (391/2012) 27.1 §).

Kaivoslain (621/2011) 61.1 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kolme vuotta kerrallaan siten, että lupa on voimassa yhteensä enintään viisitoista vuotta.

Kaivoslain (621/2011) 61.2 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) malminetsintä on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen edellyttää jatkotutkimuksia;
- 3) luvanhaltija on noudattanut tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia samoin kuin

lupamääräyksiä;

4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Kaivoslain (621/2011) 66 §:n mukaan malminetsintäluvan voimassaolon jatkamista varten lupaviranomaiselle on ennen luvan voimassaolon päättymistä toimitettava lupahakemus sekä lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.2 §:n mukaan hakemuksesta tulee käydä ilmi hakijan haluamat muutokset lupa-alueeseen tai muut merkittävät muutokset sekä asianosaisissa tapahtuneet muutokset. Asetuksen 27.3 §:n mukaisesti hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

- 1) hakemuksen kohteena olevan luvan nojalla tehdyistä toimenpiteistä ja niiden tuloksista;
- 2) alueelle kohdistuneiden tutkimuskustannusten määrästä;
- 3) esiintymän hyödyntämismahdollisuuksista ja jatkotutkimusten tarpeellisuudesta;
- 4) perustelut aluerajaukselle.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain (621/2011) 34 §:ssä.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä:

- AA Sakatti Mining Oy:lle (hakija)

Jäljennös päätöksestä on toimitettu antopäivänä:

- Sodankylän kunnalle,
- Lapin ELY-keskukselle,
- Metsähallitukselle,
- Sattasniemen paliskunnalle,
- Lapin Maakuntamuseolle tiedoksi
- Mieliapiteiden ja muistutusten esittäjille

Lisäksi päätöksen antamisesta tiedotetaan asianosaisia maanomistajia Lapin Kansa-lehdessä sekä kirjeitse.

Toimivaltaiselle maanmittaustoimistolle toimitetaan tiedot Maanmittauslaitoksen ja Tukesin sopiman menettelyn mukaisesti malminetsintäluvasta merkinnän tekemiseksi kiinteistötietojärjestelmään.

Perustelut: Päätöksestä tiedottaminen ja siinä noudatettu menettely perustuvat kaivoslain (621/2011) lupapäätöksestä tiedottamista koskevaan 58 §:ään.

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on 3000 €. Lisäksi luvan saajalta peritään ilmoitus- ja käsittelykulut. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1579/2015).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (808/2019, 13 §). Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai Heikki Puhakka, puh. 029 5052 201

Asian on esitellyt ylitarkastaja Heikki Puhakka ja ratkaissut ylitarkastaja Ilkka Keskitalo.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

LIITTEET

Liite 1	ML2018:0071 malminetsintälupakartta
Liite 2	Tilakohtaiset pinta-alat malminetsintälupa-alueella
Liite 3	Asianosaiset maanomistajat
Liite 4	Sodankylän kunnan lausunto
Liite 5	Lapin Ely-keskuksen lausunto
Liite 6	Metsähallituksen lausunto
Liite 7	Sattasniemen paliskunnan lausunto
Liite 8	Lapin Maakuntamuseon lausunto

VALITUSOSOITUS
Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuuhdontalupaa koskevaan päätökseen, mainitun luvan voimassaolon jatkamista, raukeamista, muuttamista ja peruuttamista koskevaan päätökseen sekä kaivostoiminnan lopettamispäätökseen saa hakea muutosta:

- 1) asianosainen;
 - 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
 - 3) toiminnan sijaintikunta tai muu kunta, jonka alueella toiminnan haitalliset vaikutukset ilmenevät;
 - 4) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja muu asiassa toimialallaan yleistä etua valvova viranomainen;
 - 5) saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
 - 6) kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttia-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.
- Kaivosviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa sellaisesta päätöksestä, jolla hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava

myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Isokatu 4, Oulu

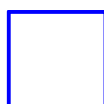
postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

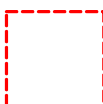
faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Malminetsintäluupahakemusalue

Kiinteistörajat

Mittakaava 1:60000

Aa Sakatti Mining Oy
Sahankangas
ML2018:0071

ML2018:0071 Sahankangas
Tilakohtaiset pinta-alat

Tila r:no	Pinta-ala (ha)
75840300010032	38,84
75840300030006	10,44
75840300030016	0,20
75840300030021	23,28
75840300040002	12,13
75840300040006	18,89
75840300040014	260,64
75840300040023	3,53
75840308760001	6,56
75840900020021	2,56
75840900020025	5,03
75840900020026	157,12
75840900020033	2,81
75840900050006	28,36
75840900050008	39,98
75840900050022	106,96
75840908760001	0,40
75841600010017	15,26
75841600010037	69,01
75841600020032	1,54
75841600030006	9,29
75841600050013	16,59
75841600050066	17,57
75841600050073	16,12
75841600050087	74,02
75841600060022	1,15
75841600060023	3,07
75841600060026	29,13
75841600070020	0,12
75841600070021	0,29
75841600090018	29,48
75841600090033	1,91
75841600090044	14,20
75841600090045	39,83
75841600090046	5,16
75841600090047	6,94
75841600110042	4,29
75841600110043	9,98
75841600120008	2,11

75841600190022	1,90
75841600190029	0,37
75841600190041	26,09
75841600190046	3,72
75841600190049	49,83
75841600190052	0,82
75841600310005	4,40
75841600310006	2,17
75841600310012	0,74
75841600470000	0,96
75841600630007	5,48
75841600630008	3,17
75841600630009	47,18
75841600630011	6,79
75841600650001	0,27
75841600650002	41,49
75841600660001	1,14
75841600660002	12,62
75841608760001	4,36
75841608760004	0,67
75841608760009	1,39
75841608760011	0,50
75840300010005	11,39

Pinta-ala yhteensä: 1312,20 ha

ML2018:0071 Sahankangas
Asianosaiset maanomistajat:

[Redacted content]

Vt. kunnanjohtaja

VIRANHALTIJAPÄÄTÖS
11.6.2022 17 §

Asianumero	D/506/10.00.00.05/2022
Otsikko	Lausuntopyyntö valtaushakemuksesta Sahakangas ML2018:0071
Päätöslaji	Lausunto
Päätösperustelut	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto pyytää Sodankylän kunnalta lausuntoa kaivoslain (621/2011) 37§:N mukaisesta malminetsintälupahakemuksesta Sahakangas ML2018:0071. Kohde sijaitsee Sattasen ja Kersilön kylän välisellä alueella. Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Lokka-Koitelainen-Kevitsa osayleiskaava. Yleiskaavassa alue on merkitty kaavassa (W) vesialueeksi, (MT) maa- ja metsätalousalueeksi ja (EO) maankamaran ainesten ottoalueeksi. Lisäksi osa alueesta sijaitsee Kelujärvi-Rajala osayleiskaava-alueella, jossa alue on merkitty (M) metsä- ja porotalousvaltaiseksi alueeksi sekä (EO) maankamaran ainesten ottoalueeksi. Lisäksi alueelle on merkitty pv-2 merkinnällä pohjavesialue.
Päätös	Sodankylän kunta edellyttää, että tutkimusalueesta rajataan pois Mantojärven rannassa sijaitseva omakotitalo, joka on rakennettu poikkeamisella maa- ja metsätalousalueelle kiinteistölle 758-403-4-23. Tarkempi sijainti liitekartalla. Muilta osin kunnalla ei ole huomautettavaa malminetsintälupahakemuksen johdosta.
Päätöksen antopäivä	1.6.2022
Lisätietojen antaja	Kaavoittaja Ville Mäkitalo 0400586621
Toimivallan peruste	
Tiedoksi	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Liitteet	Liitekartta
Allekirjoitus	Kalle Pyykkö Vt. kunnanjohtaja

Vt. kunnanjohtaja

Muutoksenhakuohje **OIKAISUVAATIMUSOHJEET**

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Sodankylän kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Sodankylän kunta, kunnanhallitus

Kirjaamon yhteystiedot:

Postiosoite: PL 60, 99601 Sodankylä

Käyntiosoite: Jäämerentie 1, 99600 Sodankylä

Sähköpostiosoite: kirjaamo@sodankyla.fi

Puhelinnumero: 0400 618 870

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista torstaihin klo 8.00-16.00 ja perjantaisin klo 8.00-14.00

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Vt. kunnanjohtaja

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Sodankylä kunnan kirjaamosta.

Erityistiedoksianto asianosaiselle

Asianosainen:

- Annettu tiedoksi sähköisesti,
pvm:
- Lähetetty tiedoksi kirjeellä, joka on annettu postin
kuljettavaksi, pvm:
Tiedoksiantaja:
- Luovutettu asianosaiselle
Paikka ja
pvm:
- Muulla tavoin,
miten

Vastaanottajan allekirjoitus

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 9.5.2022

Malminetsintälupahakemus ML2018:0071 Sahankangas, AA Sakatti Mining Oy, Sodankylä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES) on pyytänyt kaivoslain (2011/621) 37 §:n nojalla Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) lausuntoa Sahakankaan malminetsintälupahakemuksesta, lupanumero ML2018:0071. TUKES on pyytänyt ELY-keskuksen lausuntoa siitä, onko kohteella mahdollista jatkaa tehokasta malminetsintää hakemuksen mukaisilla tutkimusmenetelmillä ilman että niistä on kaivoslain (621/2011) 11 §:n mukaisesti 1) haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, 3) merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, 4) harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, 5) merkittävää maisemallista haittaa. Lisäksi TUKES pyytää lausuntoa siitä, onko alueella kaivoslain 9 § kolmannen momentin mukaisia liikennealueita.

ELY-keskus on pyytänyt lausunnon antamiselle jatkoaikaa 23.6.2022 saakka, jonka TUKES on myöntänyt.

Haetun malminetsintäalueen pinta-ala on 1318,50 ha ja se kohdistuu Sodankylän kuntaan, Sattasen ja Kersilön väliselle alueelle. Hakija on arvioinut alueelta olevan mahdollista löytää nikkeliä, kuparia ja jalometalleja. Yhtiö hakee malminetsintäalueelle jatkoaikaa.

Yhtiö aikoo tarkentaa malminetsintäluvan ensimmäisen vaiheen kallioperäkartoitusta ja lohkare-etsintää sekä mahdollisesti hyödyntää kevyttä geokemian (esimerkiksi lapiolla otettavia moreeni- ja maaperänäytteitä) ja biogeokemian näytteenottoa soveltuvilla alueilla (esimerkiksi SGH). Lisäksi yhtiö aikoo tehdä geofysikaalisia tutkimuksia: geofysikaalisia mittauksia, pohjamoreeninäytteenottoa Bandwagn-alustalle asennetulla iskuporaukalustolla ja syväkairauksia tela-alustaisella kairakoneella. Pehmeillä suoalueilla koneellinen näytteenotto keskittyy talviaikaan suon pinnan ollessa jäässä ja lumipeitteinen. Tutkimustoimet ja niiden aikataulu tarkentuvat tutkimusten edetessä.

Lapin ELY-keskus lausuu seuraavaa

Natura 2000 -verkosto ja luonnonsuojelualueet

Malminetsintälupahakemusalue sijaitsee Viiankiaavan Natura-alueen (FI1301706) lähellä. Etäisyys Natura-alueeseen on vähimmillään noin 640 m. Lapin ELY-keskus katsoo kyseisen Natura-alueen suojeluperusteet, niiden sijoittumisen sekä malminetsintälupahakemusalueen etäisyyden huomioiden poissuljetuksi, että Natura-alueen suojelun perusteena olevat luonnonarvot heikentyisivät merkittävästi yksin kyseisen tai yhdessä muun alueeseen vaikuttavan toiminnan kanssa (LsL 64 a §). Luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura-arviointi ei ole tarpeen.

Haetulla malminetsintäalueella ei ole perustettuja luonnonsuojelualueita, valtioneuvoston hyväksymiä luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita, luonnonsuojelulain 29 §:n tarkoittamia luontotyyppisiä, luonnonsuojelulain 47 §:n tarkoittamia erityisesti suojeltavien lajien rajattuja esiintymispaikkoja eikä malminetsintäalue sijaitse valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella. Alueella ei ole valtakunnallisesti arvokkaita tuuli- ja rantakerrostumia, moreenimuodostumia, kallioalueita eikä kivikoita.

Pohjavesialueet ja pienvedet (kaivoslain 11 §:n kohdat 1 ja 3)

Malminetsintäalue sijaitsee Ahvenjärvenkankaan 2. lk muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella. Kaikessa toiminnassa tulee pohjavesialueella olla huolellinen, jotta toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskiellon (YSL 527/2014 17 §) tai vesilain (mm. VL 587/2011 3 luku 2 §) vastaisia vaikutuksia. Tutkimusojien kaivuuta ei tule pohjavesialueella tehdä. Pohjavedenpinta varsinkin muodostuman reunaosissa on yleensä lähempänä maanpintaa, joten on olemassa vaara, että esimerkiksi kaivun yhteydessä vettä johtavat kerrokset kaivetaan auki. Tällöin saattaa aiheutua pohjavesiesiintymän antoisuutta alentavaa pohjaveden purkautumista tai pintavesien imeytymistä pohjavesiesiintymään, mikä saattaa aiheuttaa pohjaveden laadun heikkenemistä tai määrän vähenemistä. Ahvenjärvenkankaan pohjavesialueella pohjavedenpinta on melko lähellä maanpintaa.

Pohjavesialueella ei tule säilyttää tai tankata työkoneita eikä varastoida pohjavedelle haitallisia aineita (esim. poltto- ja voiteluaineet). Maaperään ei saa tulla mitään öljypäästöjä. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Kairauksissa tai muissa vastaavissa toimenpiteissä mahdollisesti käytettävät vedet johdetaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli alueelle sijoitetaan väliaikaisia sosiaalituloja, tulee mahdolliset jätevedet johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle käsiteltäväksi tai vaihtoehtoisesti umpisäiliöön. Jätevesien (myös puhdistettujen) imeyttäminen maaperään on pohjavesialueella kielletty.

Mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareivät tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi. Maastoon ei tule myöskään jättää kairaussoijaa. Lapin ELY-keskus muistuttaa, että vaikka toiminnasta ei ennalta arvioiden haittoja aiheutuisikaan, on toiminnanharjoittajalla aina vesilain mukainen vastuu pohjavedelle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Ahvenjärvenkankaan pohjavesialueella on kolme tutkittua vedenottamonpaikkaa (kts. *salassa pidettävä liite*). Niiden lähiympäristössä 100–150 m säteellä ei saa tehdä kairauksia. Yhtiön kannattaa käydä asiasta keskustelua ELY-keskuksen kanssa tutkimussuunnitelmaa tehdessään.

Toiminnassa tulee huomioida myös mahdolliset yksityiset kaivot. Kairauspisteen ympäristössä 1 km säteellä on syytä tehdä kaivokartoitus, jossa arvioidaan kaivon käyttö ja kunto. Mikäli alueella tehdään kaivutoimenpiteitä, ainakin 500 metrin säteellä käytössä olevat kaivot on syytä ottaa tarkkailuun (vedenpinnan korkeus ja veden laatu). Yksityiskaivoihin tulee jättää suojaetäisyyttä vähintään 100 metriä.

Kartta- ja ilmakuvatarkastelun sekä lajihavaintojen perusteella malminetsintäalueella sijaitsee lähteitä. Luonnontilaisen lähteen luonnontilan vaarantaminen on vesilaissa

16.6.2022

kielletty (VL 2. luku 11 §), ellei siihen ole saatu aluehallintoviraston lupaa. Lähteisiin tulee jättää riittävä suojaetäisyys, vähintään 30 metriä lähteikön reunasta ja etäisyyden määrittelyssä tulee huomioida, ettei lähteen luonnontila vaarannu. Suojaetäisyys riippuu maastonmuodoista, lähteen koosta ja tilasta.

Esimerkiksi kaivutoimenpiteet lähteikön läheisyydessä voivat aiheuttaa muutoksia pohjaveden virtausolosuhteissa ja siten myös lähteikön kautta purkautuvan pohjaveden määrässä. Lähtökohtana toiminnassa on, ettei siitä saa aiheutua vaaraa pohjaveden määrälle tai laadulle. Lähteen suojavaikokkeella ei tule tehdä kairaus-toimenpiteitä, ja mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareiat tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi. Työn teettäjällä on vastuu pohjavedelle mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Vesistöjen lähellä toimittaessa on huolehdittava siitä, ettei syväkairauksissa maanpinnalle nouseva kiviaines, soija, pääse valumaan vesistöihin missään tilanteessa, eikä muukaan koneellinen näytteenotto ja liikkuminen aiheuta kuormitusta vesistöihin. Puron uoman luonnontilan säilymisen vaarantaminen on kielletty (VL 3. luku 2 §).

Uhanalaiset luontotyypit (kaivoslain 11 §:n kohta 4)

Ilmakuvatarkastelun perusteella alueella saattaa olla uhanalaisia lettotyyppejä. Harvinaiset tai uhanalaiset luontotyypit voivat olla kaivoslain 11 § tarkoitettuja harvinaisia tai arvokkaita luonnonesiintymiä, jota ei saa olennaisesti vahingoittaa (HE 273/2009).

Rauhoitetut, erityisesti suojeltavat ja uhanalaiset lajit (kaivoslain 11 §:n kohdat 3 ja 4)

Malminetsintätoiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu luonnonsuojelu- ja kaivoslaissa kiellettyä seurausta, kuten lajin heikentämistä tai häviämistä eikä lajin elinympäristön heikentämistä tai tuhoutumista. Maahan kajoavissa malminetsintätoimissa suojeltujen lajien esiintymät on rajattava malminetsintäalueen ulkopuolelle. Suojaetäisyyksien määrittelyssä tulee ottaa huomioon, että rauhoitettua lajia voi esiintyä pistemäistä esiintymäpaikkaa laajemmalla alueella. Tarvittaessa tulee varmistua kartoituksin, ettei suojeltujen lajien esiintymiä vaaranneta.

Ajantasaiset esiintymätiedot malminetsintäalueelta tulee tarkistaa ja huomioida tutkimussuunnitelmaa laadittaessa. Lajitietoa voi tarkastella ja ladata Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi-sivuston kautta. Myös ympäristöhallinnon yhteisestä lajitiedon tallennusjärjestelmästä LajiGIS:stä tiedot siirretään kerran viikossa laji.fi -järjestelmään. Laji.fi:ssä on lajiaineistoja myös lukuisista muista lähteistä, esim. museoiden tietokannoista. Suurin osa lajiaineistosta on suoraan kaikkien nähtävissä Laji.fi-sivustolla, mutta sensitiivisten lajien paikkatiedot on karkeistettu esim. 1 km tai 5 km ruudun tarkkuudelle tai joissain tapauksissa salattu kokonaan. Nämä käyttörajoitetut aineistot saa käyttöönsä kirjautumalla Laji.fi-sivustolle ja tekemällä aineistopyynnön tietyltä alueelta.

Lupahakemusalueelta tunnetaan huomionarvoisten lajien esiintymispaikkoja. Alueen soilla kasvaa luonnonsuojelulain 42 §:lla rauhoitettua kiiltosirppisammalta

16.6.2022

(*Hamatocaulis vernicosus*, LC). Laji muodostaa usein sopivilla letoilla laajoja yhtenäisiä tai laikuittaisia kasvustoja. Rauhoitetun lajin hävittäminen on luonnonsuojelulain 42 §:n 2 momentin mukaan kielletty. Lisäksi tunnetaan kaksi luonnonsuojelulailla 42 §:lla rauhoitetun lapinleinikin (*Coptidium lapponicum*, LC) esiintymispaikkaa. Lapinleinikki on myös luontodirektiivin liitteen IV (b) mukainen laji eli Euroopan yhteisön tärkeänä pitämä kasvilaji, joka edellyttää tiukkaa suojelua.

Malminetsintäluvassa tulee varmistaa, ettei toiminnalla hävitetä rauhoitettujen lajien esiintymiä. Koska esiintymät voivat olla laajoja, eikä kaikkia alueen esiintymiä todennäköisesti vielä tunneta, tulee maastokartoituksin varmistaa, ettei rauhoitettujen lajien esiintymiä vaaranneta. Lapinleinikin suojavaoikeus on 30 metriä esiintymän reunasta lukien ja kiiltosirppisammalen 20 metriä esiintymän reunasta lukien.

Lupahakemusalueelta ei toistaiseksi tunneta rauhoitettujen tai luontodirektiivin liitteen IV (a) eläinlajeja. ELY-keskus pitää epätodennäköisenä, että suunniteltu malminetsintä heikentäisi mahdollisia viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

Lupahakemusalueelta tai sen läheisyydestä ei tunneta lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettujen, luonnonsuojelulain 38 § nojalla rauhoitettujen uhanalaisten suurten petolintujen pesäreviirejä.

Rauhoitettujen kasvien lisäksi alueelta tunnetaan vaarantuneen hetekinnassammalen (*Scapania paludosa*, VU) ja silmälläpidettävien aho- ja ketonoidanlukon (*Sceptridium multifidum*, NT) sekä ahokissankäpälä (*Antennaria dioica*, NT) esiintymispaikkoja. Harvinaiset tai uhanalaiset lajit ovat kaivoslain 11 § kohdan 4 tarkoittamia harvinaisia tai arvokkaita luonnonesiintymiä, jota ei saa olennaisesti vahingoittaa (HE 273/2009).

Veden ottaminen

Ilmoitus veden ottamisesta: veden ottaminen vaatii vesilain (587/2011) 2 luvun 15 §:n mukaisesti pinta- ja pohjaveden ottamista koskevan ilmoituksen ELY-keskukselle, jos otettava vesimäärä ylittää 100 m³/vrk, eikä ottaminen edellytä vesilain 3 luvun 2 tai 3 §:n mukaan lupaa.

Oikeus ottaa vettä toisen alueelta: ELY-keskus kiinnittää huomiota vesilain 4 luvun säännöksiin, joiden mukaan, jos pintavettä tarvitaan toisen alueelta muuhun kuin tavanomaiseen kiinteistökohtaiseen käyttöön, tai kyse on pohjaveden otosta toisen alueelta, saattaa olla tarpeen hakea aluehallintovirastolta oikeutta veden ottamiseen toisen alueelta (VL 4 luku 3 § 2 mom ja 4 luku 4 § 1 mom). ELY-keskuksen käsityksen mukaan veden käyttö malminetsinnässä ei ole tavanomaista kiinteistökohtaista vedenottoa. Aluehallintovirasto ratkaisee, täyttyvätkö vedenotto-oikeutta koskevat edellytykset vai vaaditaanko vedenottoon vesilain 3 luvun mukainen lupa.

ELY-keskus edellyttää, että kairausvedenottoa ei tehdä pienitilavuuksisista luonnonvesistöistä (VL 2. luku 11 §, 3. luku 2 §).

ELY-keskus esittää lupamääräyksissä huomioitavaksi

Pohjavesialueella toimiminen (kaivoslain 11 §:n kohdat 1 ja 3):

16.6.2022

1. Kaikessa toiminnassa tulee pohjavesialueella olla huolellinen, jotta toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskiellon (YSL 527/2014 17 §) tai vesilain (mm. VL 587/2011 3 luku 2 §) vastaisia vaikutuksia.
2. Pohjavesialueella ei saa kaivaa tutkimusojia.
3. Pohjavesialueella ei tule säilyttää tai tankata työkoneita eikä varastoida pohjavedelle haitallisia aineita (esim. poltto- ja voiteluaineet). Maaperään ei saa tulla mitään öljypäästöjä. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Kairauksissa tai muissa vastaavissa toimenpiteissä mahdollisesti käytettävät vedet johdetaan pohjavesialueen ulkopuolelle.
4. Mikäli kairauspaikoilla esiintyy ylivuotoa, tulee huolehtia siitä, että kairareivät tulpataan ylivuodon ja pohjaveden purkautumisen estämiseksi. Maastoon ei tule myöskään jättää kairaussoijaa.
5. Tutkimussuunnitelma kairapaikkoineen tulee esittää ELY-keskukselle etukäteen, jotta maaperään kajoavien tutkimusten sijoittumista voidaan ohjata. Ahvenjärjenkankaan pohjavesialueella on kolme tutkittua vedenottamonpaikkaa, joiden lähiympäristössä 100 - 150 m säteellä ei saa tehdä kairauksia.
6. Mahdollisiin yksityisiin kaivoihin tulee jättää suojaetäisyyttä vähintään 100 metriä.

Lähteistä ei saa ottaa kairausvettä ja niihin tulee pitää suojaetäisyyttä vähintään 30 metriä lähteikön reunasta (VL 2. luku 11 §, kaivoslaki 11 § kohdat 3 ja 4).

Kairausvedenottoa ei tule tehdä muistakaan pienitilavuuksisista luonnonvesistöistä (VL 2. luku 11 §, 3. luku 2 §, kaivoslaki 11 § kohdat 3 ja 4).

Kairaussoija ei saa päästä valumaan puroihin ja muihin vesistöihin missään tilanteessa, eikä muukaan koneellinen näytteenotto ja liikkuminen saa aiheuttaa kuormitusta vesistöihin (kaivoslaki 11 § kohta 3).

Koska alueella on rauhoitettuja lajeja, jotka lukeutuvat kaivoslain 11 § kohdan 3 tarkoittamiin merkittäviin luonnonolosuhteisiin ja jotka ovat myös luonnonsuojelulailta suojeltuja, tulee yhtiön joko pidättäytyä kairauksista letoilla ja purojen tai jokien varsilla tai kartoittaa näiden alueiden luonnonsuojelulailta rauhoitettu lajisto ennen kairauksia. Ilman kartoituksia ei voida varmistua, ettei rauhoitettuja lajeja hävitetä tutkimuksissa. Lapinleinikin suojavyöhyke on 30 metriä esiintymän reunasta lukien ja kiiltosirppisammalen 20 metriä esiintymän reunasta lukien. Mikäli alueelta löytyy uusia rauhoitettuja lajeja, ovat suojavyöhykkeet niilläkin vastaavia. Yhtiön tulee esittää tarkka tutkimussuunnitelma ELY-keskukselle vuosittain hyvissä ajoin, viimeistään kaksi viikkoa ennen tutkimuksiin ryhtymistä, jotta ELY-keskus voi valvoa luonnonsuojelulain noudattamista.

Myös ei-rauhoitettujen uhanalaisten lajien ja luontotyyppien olennainen vahingoittaminen on kielletty (kaivoslaki 11 §, kohta 4). Yhtiön tulee huomioida myös nämä luonnonesiintymät tutkimuksissa suunnitellessaan.

Malminetsintätoiminnan kairausjäljet, koemontut ja liikkumisen aiheuttamat jäljet malminetsintäalueella tulee saattaa mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan etsintätoiminnan päättyessä alueella. Kairauksen jälkeen tulee varmistaa, ettei kairanrei'istä nouse pohjavettä maanpinnalle. Tarvittaessa kairanreiät on tulpattava. Kairauksissa mahdollisesti maahan jätettävät maaputket on katkaistava läheltä maan pintaa.

16.6.2022

Sahankankaan malminetsintäalue sivuaa Sattasen pohjoispuolella useamman kilometrin matkalla valtatieä 4. Maanteiden ja malminetsintäalueiden välille tulee jättää kaivoslain 9 §:ssä esitetty 30 metrin suojavyöhyke.

Muuta

Lapin ELY-keskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimuksen tekemiseksi on välttämätöntä. Maastoliikennelain 5 §:n mukaan käytettäessä maastossa moottorikäyttöistä ajoneuvoa on vältettävä vahingon ja haitan aiheuttamista luonnolle ja muulle ympäristölle. Maastoajoneuvoilla liikkuminen tulee pääsääntöisesti tapahtua olemassa olevilla yksityisteillä, metsäteillä ja jäädytetyillä talviteillä. Moottoriajoneuvoilla liikkumista tulee välttää luonnontilaisilla soilla sulanmaan aikana. Maastoliikennelain 4 §:n mukaan maastoliikennelupaa ei tarvita malminetsintäalueella eikä 30 metrin etäisyydellä sen rajasta.

ELY-keskus suosittelee kairauksessa käytettävän myös pohjavesialueen ulkopuolella suljettua veden kierrätystä ja soijan talteenottoa.

Esitetyt tutkimukset eivät aiheuta kaivoslain 11 §:n kohdassa 5 tarkoitettua merkittävää maisemallista haittaa.

Lausunnon laatimiseen on osallistunut Anne Lindholm Ympäristövastuualueen Maankäyttö- ja ympäristövaikutukset -yksiköstä sekä Eira Järviluoma Liikennevastuualueelta.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Merkintä sähköisestä allekirjoituksesta on dokumentin viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt ylitarkastaja Riikka Juutinen ja ratkaissut luontoympäristöyksikön päällikkö Jari Pasanen.

Tiedoksi

AA Sakatti Mining Oy

Tämä asiakirja LAPELY/2957/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/2957/2022 har godkänts elektroniskt

Pasanen Jari 16.06.2022 14:18

Juutinen Riikka 16.06.2022 14:19

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: lausuntopyyntönnä 23.9.2022

Täytäntöönpanohakemus, ML2018:0071 Sahankangas, AA Sakatti Mining Oy, Sodankylä

Turvallisuus- ja Kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) lausuntoa AA Sakatti Mining Oy:n täytäntöönpanohakemuksesta muutoksenhausta huolimatta koskien malminetsintälupahakemusta ML2018:0071 Sahankangas.

ELY-keskus toteaa lähtökohtana tulevan olla, että malminetsintäluvan mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä vasta, kun lupa on lainvoimainen (kaivoslaki 168 § 1 mom.). Täytäntöönpanomääräyksen edellytyksenä on, että täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja hakija asettaa kaivosviranomaisen määräämän vakuuden niiden edunmenetysten ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai lupamääräysten muuttaminen voi aiheuttaa (kaivoslaki 169 § 2 mom.). Täytäntöönpanomääräyksen nojalla voidaan sallia vain sellaiset toimenpiteet, joiden suorittamisen jälkeen olot on mahdollista palauttaa aiempaa vastaaviksi (HE 273/2009).

ELY-keskus viittaa 16.6.2022 malminetsintälupahakemuksesta antamaansa lausuntoon ja katsoo, että malminetsintälupa-alueella on mahdollista aloittaa malminetsintätyöt täytäntöönpanomääräyksen nojalla edellyttäen, että mainitussa lausunnossa lupamääräyksissä huomioitaviksi esittämät asiat on malminetsintäluvassa otettu huomioon.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Ylitarkastaja Riikka Juutinen ja ratkaissut Yksikönpäällikkö Jari Pasanen.

Tiedoksi

AA Sakatti Oy/Pertti Lamberg, Ulla Syrjälä

Tämä asiakirja LAPELY/2957/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/2957/2022 har godkänts elektroniskt

Pasanen Jari 27.10.2022 07:47

Juutinen Riikka 27.10.2022 13:45

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Remes Heikki Lauri	Telia Tunnistus	30.05.2022 17:06:45 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (3 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Metsähallitus
Kiinteistökehitys
PL 94
01301 Vantaa
kirjaamo@metsa.fi

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 9.5.2022

Asia: AA Sakatti Mining Oy, malminetsintälupahakemus ML2018:0071, Sahankangas, Sodankylä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää Metsähallitukselta kaivoslain 37 §:n nojalla lausuntoa Sodankylän kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsinnän jatkolupahakemuksesta ML2018:0071, Sahankangas. Malminetsintälupahakemusalueen pinta-ala on 1318,50 ha sijoittuen osin Metsähallituksen liiketoiminnan hallinnassa olevalle kiinteistölle Juhala 758-416-5-66 alaltaan 17,57 ha.

Esitettyyn hakemukseen Metsähallitus lausuu mielipiteenään seuraavaa:

Yleistä

Metsähallitus pitää tärkeänä, että malminetsintäalueiden tutkimustoiminnassa huomioidaan alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy mm. Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-portaalin kautta ja Retkikartta.fi-palvelusta sekä Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä. Luvansaajan tulee myös tunnistaa lupa-alueella olevat muut mahdolliset metsälain 10 §:n erityisen tärkeät elinympäristöt, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät kohteet ja ottaa ne huomioon tutkimustoiminnassa.

Kaava-alue

Hakemusalue sijaitsee Kelujärvi-Rajala osayleiskaava-alueella. Mikäli malminetsintälupa myönnetään, niin tutkimustoiminta tulee tapahtua kaavamääräyksiä noudattaen.

Uhanalaiset ja rauhoitetut lajit sekä arvokkaat luontotyytit, arvokkaat luontokohteet, pienvesistöt ja niiden välittömät ympäristöt

Tällä hetkellä Metsähallituksella ei ole tiedossa, että hakemusalueella olisi uhanalaisten kasvien tai eläinten esiintymiä. Alueelta ei tunneta kulttuuriperintökohteita.

Alueelta ei ole tarkoin kartoitettu muinaismuistolain (17.6.1963/295) suojaamia muinaisjäänköksiä tai muita kulttuuriperintökohteita. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäänkö, on työ muinaisjäänköksen kohdalta heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde Museovirastolle tarpeellisia toimenpiteitä varten. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet tulee ottaa huomioon maankäytössä. Metsähallituksen tiedossa ei ole em. kohteita hankkeen alueella, mutta Metsähallitus ei tule tekemään alueella maastokartoituksia ko. hankkeen johdosta. Metsähallitus ei sitoudu tällä lausunnollaan vastuuseen alueen mahdollisista vielä löytymättömistä kohteista.

Hakemusalueella voi olla arvokkaita kartoittamattomia luontokohteita, kuten puron-, noronvarsimetsiä ja lähteitä. Edellä mainitut kohteet ovat lajistollisesti ja metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita elinympäristöjä, joilla voi olla harvinaista ja uhanalaista kasvilajistoa. Toimintaa ko. alueilla tulee välttää, jotta ne säilyisivät mahdollisimman luonnonmukaisessa tilassa. Esimerkiksi alueilla ei tule tehdä tutkimuskaivantoja ja muutkin tutkimustoiminnot tulee tehdä siten, että elinympäristöjen ominaispiirteet säilytetään (kts. metsälain 10 §:n säädökset). Tutkimustoimintaa pienvesistöjen läheisyydessä tulee välttää myös vesiensuojelullisista syistä.

Vahinkojen ehkäiseminen

Tutkimustoiminta tulee suunnitella siten, että puustolle ja taimikoille aiheutuvat vahingot olisivat mahdollisimman vähäisiä. Alueella liikkumisessa tulee tieverkoston lisäksi käyttää mahdollisimman paljon maastossa olevia ajouria. Metsähallituksen tieverkostoa ja maastouria käytettäessä tulee huomioida tiestön ja maastourien kuntotilanne. Tiestön ja maastourien kuntoon ja käytettävyyteen vaikuttaa mm. kevään ja kovien sateiden aiheuttama kelirikko.

Toiminnanharjoittajan tulee kaikilta osin vastata aiheuttamistaan vahingoista. Metsähallituksen yhteyshenkilö vahinkoasioissa on Keski-Lapin metsätiimin tiimiesimies Samuli Ollila, samuli.ollila@metsa.fi, puh. 0206 39 7105.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Tutkimusojien ja -kaivantojen turvallisuuteen ihmisille ja eläimistöille on kiinnitettävä erityistä huomiota luiskauksin, merkinnällä heijastin- ja liputuskepein ja varoituksin. Lippusiimojen ja ns. pyykkinarujen käyttö on kielletty, koska erityisesti porot ja hirvet voivat tarttua sarvistaan. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että malminetsintäluvan saaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen

Poronhoitolain (848/1990) mukaan erityisellä poronhoitoalueella ei saa valtion maata käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle. Myös laki Metsähallituksesta (234/2016) edellyttää, että sen hallinnassa olevien luonnonvarojen hoito, käyttö ja suojeleminen on sovitettava yhteen siten, että poronhoitolaissa säädetyt velvoitteet täytetään.

Kaivannaisasiantuntija

Heikki Remes

Viite: Lausuntopyyntö 9.5.2022
Asia: SODANKYLÄ – ML2018:0071 Sahankangas

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Lapin maakuntamuseon lausuntoa Sodankylän kunnan alueelle kohdistuvasta malminetsintäluvasta ML2018:0071. Malminetsintäluvahakemuksen kopio on toimitettu Lapin maakuntamuseolle ja siitä käyvät ilmi aiottu malminetsintäalue ja siellä suoritettaviksi suunnitellut toimenpiteet. Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta Sodankylän kunnan alueesta (pl. saamelaiden kotiseutualue) vastaavana museolain (314/2019) 7 §:n mukaisena alueellisena vastuumuseona kulttuuriympäristötehtävänsä puitteissa.

Aiottu malminetsintäalue sijaitsee Sodankylän kunnan alueella aivan Sattasen kylän pohjoispuolella noin 11,5 km Sodankylän keskustasta pohjoiseen käsittäen 1318,5 ha:n alan. Malminetsintäalueen läheltä, sen ulkopuolelta, tunnetaan useita kiinteitä muinaisjäännöksiä, mutta malminetsintäalueen sisäpuolella ei sijaitse tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita. Osaan malminetsintäaluetta on kohdistunut arkeologinen inventointi vuonna 2016 (Museoviraston Arkeologiset kenttäpalvelut, inventointiraportti 2016). Tämä inventointi on kattanut malminetsintäalueen itäisemmän (Pitkäjätkä-Sahankangas-Povanmaa) osan ja tältä osin arkeologinen selvitystilanne on ajantasainen. Malminetsintäalueen läntisempää osaa (Ahvenkumpu-Mutijärvenmaa) ei ole tiettävästi inventoitu viimeisen 10 vuoden aikana.

Malminetsintäalueella on jonkin verran arkeologista potentiaalia. Alueen vesistöjen rannat ja soiden reuna-alueet ovat potentiaalisia esi- ja varhaishistoriallisten asuin- ja pyyntijäänösten kannalta, minkä lisäksi alueella voi olla metsätaloushistoriallisia arkeologisia kulttuuriperintökohteita.

Malminetsintälupahakemuksessa kuvatut tutkimustoimenpiteet eivät sisällä kaivinkoneella tehtävää kuopitusta tai uritusta, joka muodostaisi tuntemattomille arkeologisille kohteille merkittävän riskin. Kairaukset ja käsin tapahtuvat näytteenotot ovat kajoavuudeltaan niin pienimuotoisia, että niiden aiheuttama riski määritellään verrattain pieneksi. Näin ollen Lapin maakuntamuseon näkemyksen mukaan käsillä olevan hakemuksen puitteissa ei ole tarpeen edellyttää arkeologisia selvityksiä.

Lapin maakuntamuseo kuitenkin muistuttaa, että muinaismuistolain (295/1963) 1 §:n mukaisesti, on muinaisjäännökseen kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla myönnettyä lupaa kielletty. Tätä kieltoa ei kumoakaan muun lain nojalla myönnetty lupa, kuten malminetsintälupa. Näin ollen muinaismuistolain 14 §:n mukaisesti, jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ kohteen luona keskeytettävä välittömästi ja löydöstä on viipymättä tehtävä ilmoitus joko Museovirastolle tai alueellisen vastuumuseon (Lapin maakuntamuseo) arkeologille. Niin ikään muinaismuistolain 16 §:n mukaisesti, jos alueelta löydetään muinaisesineeksi epäilty esine, tai sellaisen katkelma, on kaivuu paikalla lopetettava välittömästi ja otettava viipymättä yhteys joko Museovirastoon tai alueellisen vastuumuseon arkeologiin.

Siinä tapauksessa, että malminetsintälupa myönnetään, tulee ennen maastotöiden aloittamista esitettävä tutkimussuunnitelma toimittaa tiedoksi Lapin maakuntamuseolle.

Rovaniemellä 18. toukokuuta 2022

Jari-Matti Kuusela
arkeologi (FT, dos.)

Jakelu: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
AA Sakatti Mining Oy
Lapin ELY-keskus
Museovirasto

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) 14.6.2022

Valtakatu 2

96100 ROVANIEMI

kaivosasiat@tukes.fi

Sattasniemen paliskunta hallituksen jäsen /

Vanttio alueen ettotyönjohto /

Kaaretkoski tokkakunta (alueen poronhoitajat)

Lausuntopyyntö malminetsintälupahakemuksesta Kersilö ML2018:0071–01 Sahakangas

Ensiksi on alue sijaitsee erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella ja toiminta perustuu poronhoitolakiin. Tämä tarkoittaa, että kyseisellä alueella maata ei saa käyttää niin, että siitä tulisi merkittävää haittaa porotaloudelle. Tämä tulee korjata ja lisätä hakemukseen, koska poronhoidolla on ensisijainen laillinen oikeus maahan ja sen käyttöön alueella. Lakiin perustuu myös neuvotteluvollisuus, joka tulee hoitaa kyseisellä alueella toimivan työnjohtajan kanssa syystalven porojen erottelun aikaan (lokattammikuu). Kevätajan neuvottelut tulee hoitaa alueella poronhoitoa harjoittavien poronomistajien kanssa (tammi – toukokuu). Näin saadaan aikaan parhaiten kaikkia osapuolia palveleva sopimus ja vältetään konfliktitilanteilta.

Alueella palkii syystalvesta loka-marraskuun aikaan runsaasti poroja kun ne Vanttion ja Sattasvaaran erotusten jälkeen palailevat talviruokinrapaikkojen ja aitojen läheisyyteen. Syystalven etsinnöistä tulee neuvotella alueen työnjohtaja, Jukka Kaaretkosken kanssa.

Keski- ja kevättalvesta joulukuusta -toukokuuhun porot ovat hoidossa metsätokassa vapaana muun muassa sahangangas- mutijärvi-kettukumpu-vanttioaapa alueella. Tämän aikaisten töiden suunnittelussa täytyy olla AINA yhteydessä Kaaretkosken tokkakunnan jäseniin. (Jenni tai Jukka Kaaretkoskeen), kaiken alueella tapahtuvan työn osalta. Kevättruokinta koskettaa AINA VAIN alueella poroja keväällä hoitavia poromiehiä, ei paliskunnan hallintoa, koska se ei kuulu yhteisölliseen toimintaan paliskunnassa.

Tällöin tulee huomioida, ettei tarpeetonta kulkua ja jälkiä synny tarpeettomasti, eikä kantavia poroja häiritä. Ylimääräiset jäljet aiheuttavat sen, että porot voivat lähteä levenemään ja kokoaminen vaatii jatkuvaa työtä. Huhti- toukokuussa porot siirretään Vanttioon erotusaitaa kohden, jolloin kantavia poroja kulkee huomattavasti Vanttion seudussa. Toukokuun ajan poroja voidaan vasottaa, joten ylimääräinen toiminta alueella on haasteellista.

Kaikki liikkuminen yksityismailla ja teillä täytyy neuvotella maanomistajien ja tieoikeuden omistajien kanssa. Olemassa olevien porokaivojen veden puhtaus täytyy varmistaa. Nyt vesi on todettu puhtaaksi. Yksityistalouksien elämää ei saa haitata toiminnalla.

Terveisin,

Alueen työnjohtaja, alueen asukas ja maanomistaja, [REDACTED]

[REDACTED]
ja

Kaaretkosken tokkakunnan edustaja, alueen asukas ja maanomistaja, [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

13.6.2022

TUKES

Turvallisuus -ja kemikaslivirasto

ML 2018 :0071

Muistutus malminetsintäluvhakemukseen ML 20018:007

Huomautan ,että malminetsintäalue sijaitsee poronhoitolain 2 pykälän mukaisella ERITYISESTI PORONHOITOON TARKOITETULLA alueella , missä maata ei saa käyttää niin ,että siitä on huomattavaa haittaa poronhoidolle. Hakijalla ei hakemuksensa mukaan (kohta 2.5) ole tiedossa muita lainsäädännön asettamia rajoituksia alueella , joten tämä rasite on hakijalle tietoon annettava.

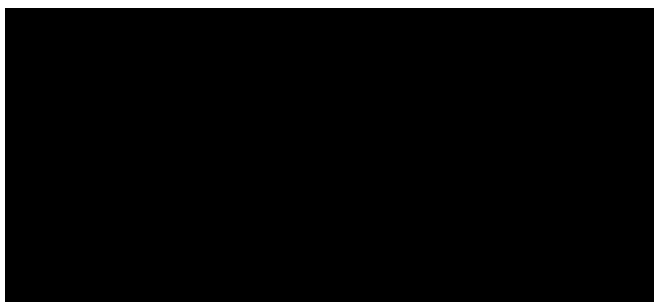
Kyseinen alue on Sattasniemen paliskunnan tärkeää etto-, erotus- ja talvilaidunalue. Alueella tarpeetonta liikumista ja porojen häiritsemistä on vältettävä. Kairaustoiminnassa maastoon ajetut kulku-urat ja poljetut reitit vaikeuttavat porojen paimennusta. Porot lähtevät herkästi kulkemaan näitä helpompia reittejä pitkin ja tokka hajaantuu. Tämä aiheuttaa ylimääräistä työtä ja vaikeuttaa suuresti porojen paimentamista.

Porotilani aitarakennelmat sijaitsevat Sahankankaalla ja Kersilössä, juuri tällä ko. alueella. Porotalouden kannattavuus kulkee nykypäivänä ääri rajoilla ja ylimääräinen työ vie talouden helposti miinuksen puolelle. Porotilallani talous on tarkoin suunnittelu ja perustuu hyvin vahvasti mm.siihen , että porot hakeutuvat itse tutuille ruokintapaikoille ja aitojeni läheisyyteen. Minulla ei hupene kannattavuus maantielle ja aika siihen , että haen porojani ympäri paliskuntaa. Jos porojeni luontainen hakeutuminen näille ruokintapaikoille häiriintyy tai jopa estyy kokonaan , aiheuttaa se minulle ylimääräisiä kuluja. Nämä kulut on ohjattava niille jotka häiriön aiheuttaa.

Tammi- helmikuussa siirrän paimennuksessa olevat poroni Vanttiosta Sahankankaalle ja Kersilöön. Ruokin porojani osin aitauksiin pahimpien lumi- ja pakkaskausien yli , mutta jo huhtikuussa siirrän tokan takaisin Vanttioon vasotukseen. Näiden tokansiirtojen aikaan kairakoneen sattuminen kulkureitille vaikeuttaa porojen siirtoa huomattavasti. Jotta vahingot ja häiriöt porotaloudelle jäisivät mahdollisimman pieniksi, tulisi kairaustoiminta tapahtua sulan maan aikana, milloin poroja on alueella kaikista vähiten.

On ensiarvoisen tärkeää, että hakija veloitetaan pitämään aktiivisesti yhteyttä Sattasniemen paliskunnan lisäksi suoraan alueellaan porojaan pitäviin poronomistajiin. Ylimääräinen työ mm. porojen hallinnassa

pitämisessä ja mahdolliset vahingot on korvattava niille yksittäisille poronomistajille joita vahingot suoraan koskevat.

Sattasniemen paliskunta

LAUSUNTO

21.9.2022

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

LAUSUNTO MALMINETSINTÄ

lupatunnus ML2018:0071

Paliskunta suorittaa ettotöitä ja porojen kokoamista sekä paimentamista syyskuun alusta kesäkuun loppuun alueella. Edellä mainittuun aikaan ei tule harjoittaa toimintaa joka häiritsee poronhoitotöitä.

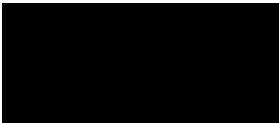
Alueella paimennetaan ja hoidetaan poroja.

Alue sijaitsee erityisellä poronhoitoalueella.

Ennen kenttätöiden aloittamista on ilmoitettava paliskunnalle.

Mikäli joudutaan menemään poroaidoista läpi, tulee käyttää valmiita veräjiä.

Mahdollisista vahingoista tai haitoista poronhoidolle tulee suorittaa korvaus paliskunnalle.

Poroisäntä
Sattasniemen paliskunta